

Права пацієнтів також розкриваються в рекомендаціях Ради Європи № R (76) щодо прав хворого і помираючого, № R 818 (77) щодо ситуації з психічними захворюваннями, № R (97) 5 щодо захисту медичних відомостей, R (97) 17 щодо розвитку та впровадження систем поліпшенні якості (QIS) в охороні здоров'я і R(2000) 5 щодо розвитку структур участі громадян і пацієнтів в ухваленні рішень, які впливають на охорону здоров'я та в Ухвалі ResAP(2001)2 про роль фармацевта в заходах гарантування безпеки здоров'я.

Європейським Союзом була підготовлена Європейська хартія прав пацієнтів, яка була прийнята 15 листопада 2002 року, у якій закріплені право на профілактичні заходи, право на доступність послуг у сфері охорони здоров'я, право на інформацію, право на згоду, право на свободу вибору, право на приватність і конфіденційність, право на повагу часу пацієнтів, право на дотримання стандартів якості, право на безпеку, право на інновації, право на запобігання, наскільки це можливо, страждань і болю, право на індивідуальний підхід до лікування, право на подачу скарги, право на компенсацію.

Рябошапченко А. О.

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного
та європейського права Національного університету
«Одеська юридична академія»*

ГЛОБАЛЬНА УГОДА ПРО МІГРАЦІЮ У СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОПРАВОВИХ АКТІВ З УРЕГУЛЮВАННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПОТОКІВ

За останніми дослідженнями, проведеними ООН у 2017 р., в усьому світі налічується понад 260 млн. мігрантів, більшість з яких з легальним статусом. Показник їх зростання перевищують показники зростання світового населення (49% у порівнянні з 23 %), їх кількість складає 3,4 % від загальної кількості населення планети [1]. Існує зв'язок між міграцією та розвитком, тобто послі-

довним поліпшенням економічних і соціальних умов в країнах походження і призначення. Наприклад, обсяг переказів, що направляються мігрантами на батьківщину, у 2017 р. склав 430 млрд., і ці кошти допомагають мільйонам людей вибратися з убогості. Однак у суспільній свідомості превалює негативне сприйняття мігрантів, що часто позначається на політиці, яку проводять держави.

Міжнародна спільнота протягом тривалого періоду розробила та прийняла низку нормативно-правових актів глобального та регіонального характеру, спрямованих на регулювання міграційних потоків та забезпечення прав мігрантів, створивши систему нормативного регулювання міграційних процесів.

Глобальний рівень нормативного-правового регулювання міграційних процесів та прав мігрантів базується на універсальних документах, серед яких Загальна декларація прав людини, Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. Також до них відносяться: Міжнародна конвенція про захист прав всіх трудящих-мігрантів і членів їх сімей, Декларація про права людини стосовно осіб, які не є громадянами країни, в якій вони проживають, Декларація за підсумками діалогу на високому рівні з питань про міжнародної міграції та розвитку, Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Конвенція про права дитини та Протоколи до неї; Конвенція про права інвалідів; Міжнародна конвенція про ліквідацію усіх форм расової дискримінації; Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання; Міжнародна конвенція для захисту усіх осіб від насильницьких зникнень. Ці договори доповнюються багатьма іншими глобальними та регіональними договорами та стандартами.

Останніми роками у рамках ООН було розроблено та прийнято кілька важливих документа, спрямованих на «запобігання страждань та хаосу»: Нью-Йоркська декларація про біженців та мігрантів 2016 р. та Глобальна угода щодо мігрантів 2018 р., також

планується найближчим часом прийняти Глобальну угоду щодо біженців.

У Нью-Йоркській декларації [2] перераховані зобов'язання, що стосуються як вирішення поточних, так і забезпечення готовності світу до вирішення майбутніх завдань. До їх числа належать: захист прав усіх біженців і мігрантів незалежно від їхнього статусу, статі, релігійної приналежності тощо; забезпечення реалізації дітей-біженців та дітей-мігрантів права на освіту; запобігати сексуальному та гендерному насильству; надання підтримки країнам, які здійснюють порятунок, прийом та розміщення великої кількості біженців і мігрантів; запобігання випадків ксенофобії щодо біженців і мігрантів і підтримання глобальної кампанії боротьби з цим явищем; посилення позитивного внеску мігрантів в економічний і соціальний розвиток приймаючих їх країн; збільшення надання цим категорія людей гуманітарної допомоги за допомогою інноваційних багатосторонніх фінансових рішень; забезпечення біженців житлом та сприяння їх переїзду до інших країн; – включення Міжнародної організації з міграції до системи ООН з метою удосконалення глобального управління міграцією тощо.

На основі широкомасштабного процесу консультацій з державами-членами ООН та іншими основними зацікавленими сторонами протягом кількох років розроблявся проект Глобальної угоди щодо мігрантів, яка була підписана представниками 164 країни на Марракешській конференції 10 грудня 2018 р.

Глобальна угода щодо мігрантів [3], Глобальна угода щодо біженців [4] та Нью-Йоркська декларація мають схожі цілі: полегшення тиску на країни, які приймають велику кількість біженців; сприяння економічній самостійності біженців; розширення можливостей подальшого переселення мігрантів у треті країни, підтримка умов на засадах безпеки та добровільності у країнах, що прийняли біженців, у країни їх походження.

Возникает вопрос: как соотносятся вышеназванные международные документы, регулирующие миграционные потоки?

По-перше, Глобальна угода щодо мігрантів та Глобальна угода щодо біженців не замінюють раніше прийняті документи (наприклад, Женевську конвенцію 1952 р про біженців), які регулюють ці сфери міжнародних відносин, а базуються на них та на документах із прав людини та гуманітарному праві, доповнюють їх.

По-друге, Глобальна угода щодо мігрантів мова йде про будь-яких мігрантів, а не лише про біженців, тоді як Глобальна угода щодо біженців стосується лише біженців, тобто вона, так би мовити, вони поділяють сфери регулювання на захист мігрантів та захист біженців, конкретизують визначені механізми.

По-третє, Глобальна угода щодо мігрантів та Глобальна угода щодо біженців засновані на зобов'язаннях, прийнятих державами-членами ООН відповідно Нью-Йоркської декларації, але Глобальний договір про біженців

По-четверте, Нью-Йоркська декларація про біженців та мігрантів, Глобальна угода щодо мігрантів та Глобальна угода щодо біженців не мають обов'язкового характеру.

Отже, необхідно констатувати, що Нью-Йоркська декларація про біженців та мігрантів, Глобальна угода щодо мігрантів та Глобальна угода щодо біженців, не зважаючи на їх необов'язковість, спрямовані на удосконалення системи нормативного врегулювання міграційних потоків у світі, удосконалення інституційного механізму міжнародного регулювання проблем біженців та мігрантів, слугує орієнтиром для міжнародного співтовариства у цих сферах.

Література:

1. International Migration Report. 2017 / United Nations. URL: https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/MigrationReport2017_Highlights.pdf (дата звернення: 20.03.2019).
2. Нью-Йоркская декларация о беженцах и мигрантах : принята Генеральной Ассамблеей ООН 19 сентября 2016 г. / Организация Объединенных Наций. URL: <https://undocs.org/ru/A/RES/71/1>

3. Глобальна угода щодо мігрантів / Організація Об'єднаних Націй.
URL: <https://www.iom.int/global-compact-migration> (дата звернення: 20.03.2019).
4. Глобальна угода щодо біженців / Організація Об'єднаних Націй.
URL: www.unhcr.org/the-global-compact-on-refugees.html (дата звернення: 20.03.2019).

Федорова Т. С.

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного
та європейського права Національного університету
«Одеська юридична академія»*

РОЛЬ ГОСПОДАРСЬКОЇ ЮСТИЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕНІ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ ІНОЗЕМНИХ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНСЬКО- КИТАЙСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

В умовах становлення нової моделі економічного розвитку Китаю заснованої на принципах платформенної економіки [1], а також з урахуванням потужних напрацювань у сфері нарощування національного економічного потенціалу, реалізації амбітних міжнародних проєктів, зокрема, «Один пояс – один шлях», Китай наразі займає провідне місце не тільки в Азійсько-Тихоокеанському регіоні, але й в усьому світі. Це обумовлює зацікавленість України у розвитку стратегічного партнерства не лише з країнами Європейського Союзу в межах реалізації Угоди про асоціацію, але й з географічно віддаленою, однією з найбільших держав світу, якою є сьогодні Китай – країна, яка виступає важливим ринком збуту, постачальником товарів та інвестиційним партнером для національної економіки.

На українсько-китайському економічному форумі «Перспективи співробітництва в межах ініціативи «Один пояс – один шлях», що проходив 4 липня 2018 р. у Торгово-промисловій палаті України [2], радник з торгово-економічних питань посольства КНР в Україні Лю Цзюнь зазначив: «Сьогодні Україна від-